

Valsts zemes dienests

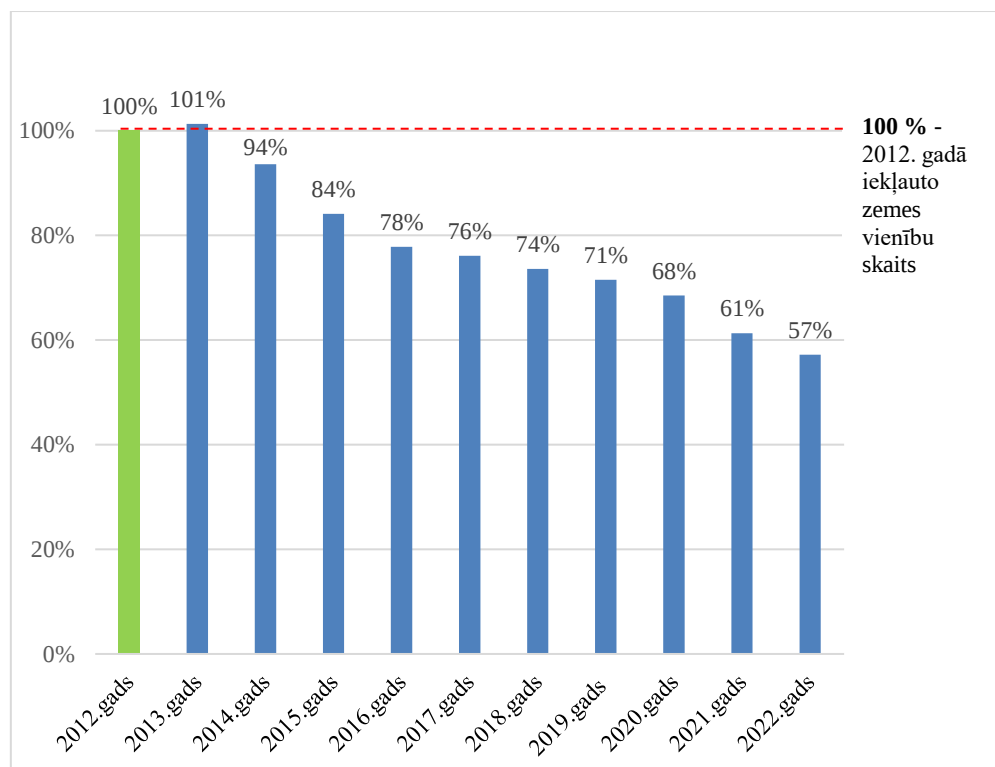
PĀRSKATS

par valsts budžeta līdzekļiem veiktajiem
zemes kadastrālās uzmērīšanas darbiem
2021.gadā

VZD 2022

1. Statistika par valsts budžeta līdzekļiem uzmērāmo zemes vienību sarakstā iekļautajām zemes vienībām

Par valsts budžeta līdzekļiem uzmērāmo zemes vienību sarakstā (turpmāk – Pamatsaraksts) uz 2021.gada 7.janvārī Pamatsarakstā bija iekļautas 3980 zemes vienības, savukārt uz 2022.gada 11.janvārī Pamatsarakstā bija iekļautas 3713 zemes vienības. Tātad zemes vienību skaits Pamatsarakstā ir samazinājies par 267 zemes vienībām.

1.att. Katra gada sākumā Pamatsarakstā iekļauto zemes vienību skaita procentuālās izmaiņas attiecībā pret 2012.gada janvāri

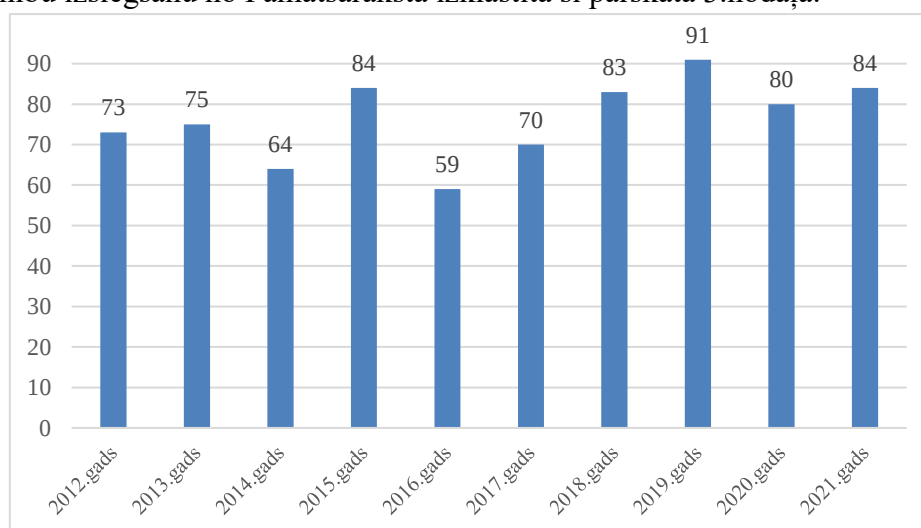
Laika periodā no 2012.gada 1.februāra (datums, kad Dienests pārņēma zemes kadastrālās uzmērīšanas par valsts budžeta līdzekļiem darbu organizēšanu un pārraudzību no SIA “Latvijasmernieks.lv”) līdz 2022.gada 12.janvārim zemes vienību skaits Pamatsarakstā ir samazinājies par 2778 zemes vienībām jeb 43 % procentiem. Zemes vienību skaita procentuālās izmaiņas no 2012. līdz 2022.gadam attiecībā pret 2012.gada 1.janvāri parādītas 1.attēlā.

Zemes vienību skaits Pamatsarakstā samazinās, jo no Pamatsaraksta tiek dzēstas zemes vienības, kurām ir veikta zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem vai tiek pieņemti Dienesta amatpersonas lēmumi par zemes vienību izslēgšanu no Pamatsaraksta atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 17.janvāra noteikumu Nr.60 “Kārtība, kādā veic zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem” (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr.60) noteiktajam, jo personām ir zudušas tiesības zemes kadastrālai uzmērīšanai par valsts budžeta līdzekļiem.

Atbilstoši Zemes pārvaldības procesu daļas (līdz 2021.gada 30.septembrim) un Mērniecības un zemes pārvaldības veicināšanas departamenta (no 2021.gada 1.oktobra) nodarbināto noslodzei tiek veikta Pamatsarakstā iekļauto zemes vienību izvērtēšana un lēmumu sagatavošana - no Pamatsaraksta izslēdzot zemes vienības, kuras uzmērītas par personas līdzekļiem, gan izvērtējot sarakstā esošo lietotāju atbilstību Ministru kabineta noteikumi Nr.60 noteikto personu lokam, kam pienāktos zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem. Vienaļikus norādāms, ka zemes vienību atrašanās sarakstā, kurām vairs nav veicama uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem, neietekmē to personu tiesības zemes uzmērīšanai par valsts budžeta līdzekļiem, kuriem tā pienākas.

2021.gadā Pamatsarakstā zemes vienību skaita samazinājums par 269 zemes vienībām sadalās - 31 % gadījumu (84 zemes vienības) zemes vienības no Pamatsaraksta dzēstas sakarā ar veikto zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, bet 69 % gadījumu (185 zemes vienības tika izslēgtas, 2 zemes vienības tika iekļautas atpakaļ Pamatsarakstā) zemes vienības no Pamatsaraksta tika izslēgtas pieņemot lēmumu.

Detalizētāka informācija par iemesliem, uz kā pamata pieņemti lēmumi par zemes vienību izslēgšanu no Pamatsaraksta izklāstīta šī pārskata 3.nodaļā.

2.att. Par valsts budžeta līdzekļiem uzmērīto zemes vienību skaits laika posmā no 2012. līdz 2020.gadam

Par valsts budžeta līdzekļiem uzmērīto zemes vienību skaita izmaiņas laika posmā no 2012. līdz 2021.gadam parādītas 2.attēlā. 2021.gadā tika pabeigta 84 zemes vienības kadastrālā uzmērīšana, no tām zemes kadastrālā uzmērīšana tika pabeigta 3 zemes vienībām, kurām darbi bija uzsākti iepriekšējos gados.

2. Statistika par zemes lietotājiem nosūtītajiem paziņojumiem un saņemtajiem apliecinājumiem

Ņemot vērā 2020.gadā piešķirto valsts budžeta līdzekļu apmēru, iepirkumu konkursu “Zemes kadastrālas uzmērīšanas pakalpojumi” (iepirkuma identifikācijas Nr.VZD 2020/01/P) rezultātus, ar Dienesta 2021.gada 26.janvāra rīkojumu Nr.1-03/14

“Par valsts budžeta līdzekļiem uzmērāmām zemes vienībām 2021.gadā” (turpmāk – 2021.gada rīkojums) tika apstiprināts saraksts 134 zemes vienību kadastrālajai uzmērīšanai.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.60 29.punktu Dienests pēc valsts budžeta līdzekļu piešķiršanas nosūta zemes lietotājam paziņojumu par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu zemes kadastrālajai uzmērīšanai (turpmāk – paziņojums) un apliecinājuma par zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu izpildi veidlapu (turpmāk – apliecinājums). Vienlaikus ar paziņojumu un apliecinājumu zemes lietotājiem tiek nosūtīti arī shematisks robežzīmju un kupicu ierīkošanas paraugs atbilstoši Ministru kabineta noteikumu 2011.gada 27.decembra Nr.1019 “Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi” prasībām, lai personas informētu par robežu ierīkošanas tehniskajām prasībām. Ja kāds no zemes vienības koplietotājiem neatbilst to personu lokam, kam veicama zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem, tad šai personai tiek nosūtīts tikai paziņojums, robežzīmju un kupicu ierīkošanas paraugs, bet netiek nosūtīts apliecinājums. Ar paziņojumu persona tiek informēta, par to, ka tai nepienākas zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem, par izmaksām kas būs jāveic par proporcionāli piederošajām daļām un pārējām veicamajām darbībām zemes kadastrālās uzmērīšanas procesā.

Pēc paziņojuma saņemšanas zemes lietotājiem ir pienākums 30 dienu laikā iesniegt Dienestā aizpildītu un parakstītu apliecinājumu vai iesniegumu ar lūgumu pagarināt apliecinājuma iesniegšanas termiņu (turpmāk – iesniegums). Ja zemes lietotājs 30 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas neiesniedz Dienestā apliecinājumu vai iesniegumu, Dienestam ir pienākums paziņojumu zemes lietotājam nosūtīt atkārtoti. Pēc atkārtoti nosūtītā paziņojuma Dienestā apliecinājums vai iesniegums iesniedzams 30 dienu laikā pēc atkārtoti nosūtītā paziņojuma saņemšanas.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.60 29.punktu 2021.gada rīkojumā iekļauto zemes vienību 83 lietotājiem tika nosūtīti paziņojumi 107 zemes vienību kadastrālajai uzmērīšanai ar klāt pievienotiem 79 apliecinājumiem. Savukārt 10 zemes vienību lietotājiem paziņojumi netika sūtīti, jo to zemes vienību kadastrālā uzmērīšana tika uzsākta jau iepriekšējos gados un turpinājās 2021.gadā. Par 17 zemes vienībām aizpildīti un parakstīti apliecinājumi Dienestā rīcībā bija jau no iepriekšējā gada.

Pēc pirmajā reizē nosūtītā paziņojuma tika iesniegts 51 apliecinājums par 73 zemes vienībām, bet par 5 zemes vienībām no 5 zemes vienību lietotājiem tika saņemts iesniegums ar lūgumu atlikt uzmērīšanu vai tika sniegta informācija, ka ir juridiski šķēršļi to uzmērīšanai, kā rezultātā zemes vienību kadastrālā uzmērīšana 2021.gadā nevarēja tikt organizēta. Kopumā atbildi pēc pirmreizēji nosūtītajiem paziņojumiem sniedza 70 % no zemes lietotājiem, kam tika nosūtīti apliecinājumi.

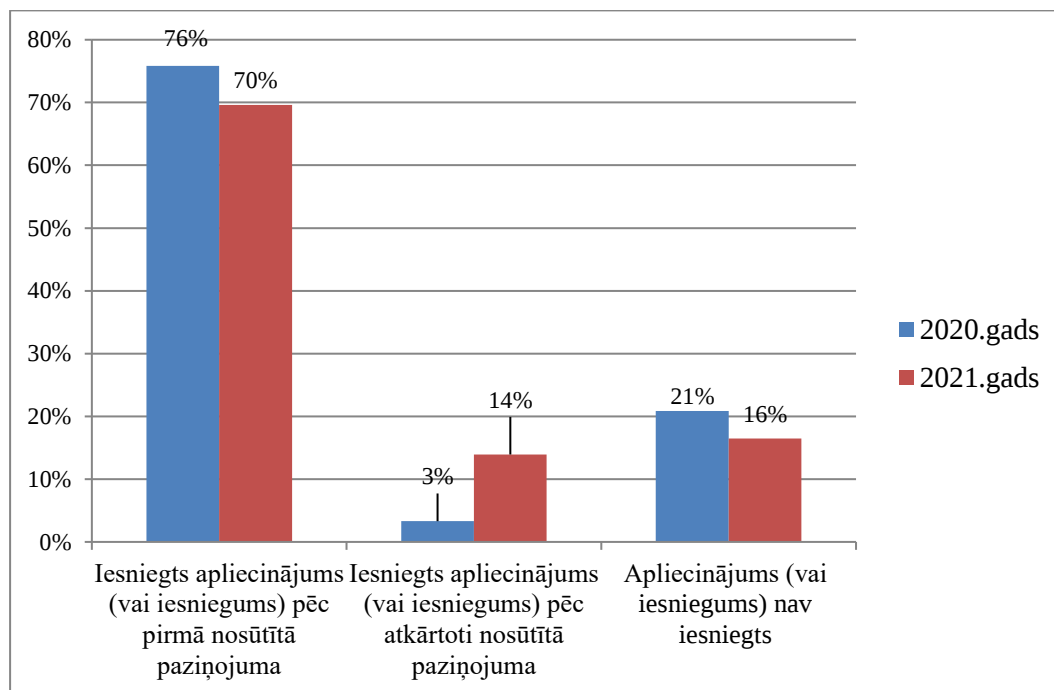
Zemes lietotājiem, kas nebija snieguši atbildi pēc pirmreizēji nosūtītā paziņojuma, atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.60 31.punktam tika atkārtoti nosūtīt paziņojumi ar 24 apliecinājumiem par 30 zemes vienībām.

Pēc atkārtoti nosūtītā paziņojuma, Dienestā tika iesniegti 9 apliecinājumi par 12 zemes vienībām, bet no 2 zemes vienību lietotājiem par 2 zemes vienībām tika saņemti iesniegumi ar lūgumu atlikt uzmērīšanu. Tātad pēc atkārtoti nosūtītajiem paziņojumiem

atbildi sniedza 14 % no sākotnējā zemes lietotāju skaita, kam tika nosūtīti apliecinājumi.

Līdz ar to kopumā 2021.gadā atbildi – aizpildītus apliecinājumus vai iesniegumu iesniedza 84 % zemes lietotāju.

Informācija par 2020. un 2021.gadā zemes lietotāju iesniegtajiem apliecinājumiem parādīta 3.attēlā.

3.att. Apliecinājumu iesniegšanas procentuālais sadalījums 2020. un 2021.gadā

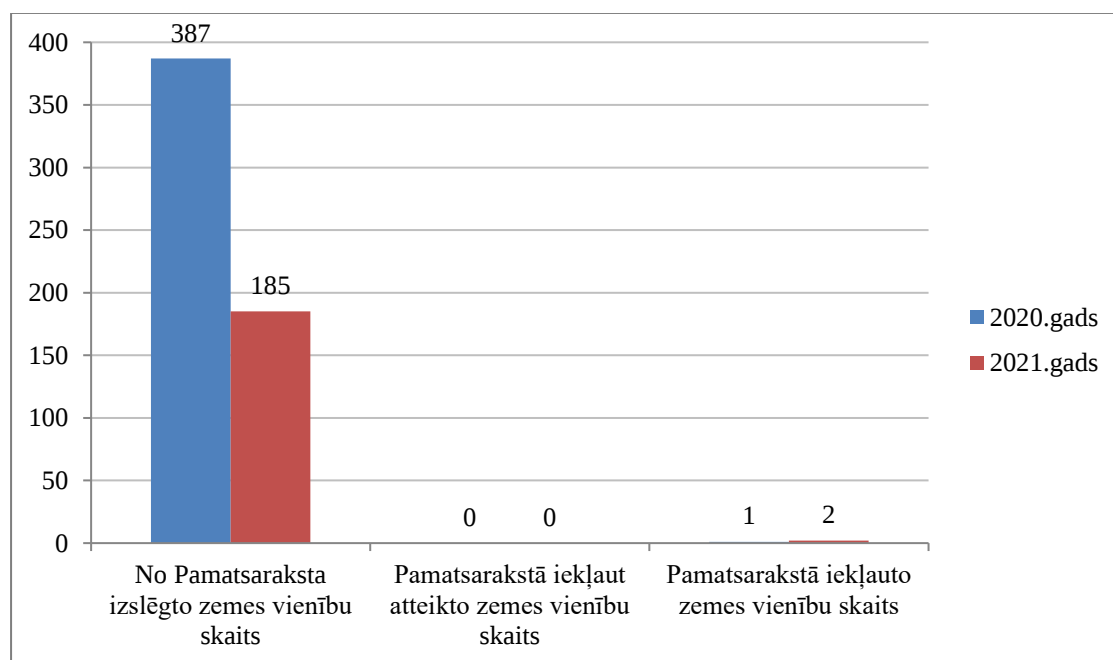
Salīdzinot cilvēku atsaucību pēdējos divos gados (2020. un 2021.gadā), sniedzot atbildi uz Dienesta nosūtītajiem paziņojumiem, secināms, ka kopējā atsaucība iesniedzot apliecinājumu vai iesniegumu ir vidēji 81 % - tātad $\frac{3}{4}$ no zemes lietotājiem sniedz atbildi uz Dienesta sūtītajiem paziņojumiem. Līdz ar to atbildi nesniegušo zemes lietotāju skaits 2021.gadā attiecībā pret 2020.gadu ir samazinājies par 5 %, kas liecina ka zemes lietotāji ir bijuši atsaucīgāki. Tomēr, Dienestam joprojām, gatavojot katra gada par valsts budžeta līdzekļiem uzmērāmo zemes vienību sarakstu, jārēķinās, ka apmēram $\frac{1}{4}$ daļa no zemes lietotājiem var neatsaukties uz paziņojumiem.

3. Informācija par pieņemtajiem lēmumiem zemes vienību iekļaušanai, izslēgšanai vai atteikumiem iekļaut zemes vienības par valsts budžeta līdzekļiem uzmērāmo zemes vienību sarakstā

Saskaņā ar likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” 22.panta otro daļu un likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās” 18.panta trešo daļu Dienesta pienākumos ietilpst lēmumu par zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem pieņemšana. Ministru kabineta noteikumu Nr.60 20., 24., 26. un 34.punktā noteikti gadījumi, kādos lēmumu par zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem pieņem Dienesta amatpersona. Saskaņā ar Dienesta 2013.gada 18.decembra reglamentu Nr.1- 01/3 “Zemes pārvaldības procesu

daļas reglaments” 14.apakšpunktu (spēkā līdz 2021.gada 30.septembrim) un Dienesta 2021.gada 1.oktobra reglamentu Nr.1- 01/16 “Valsts zemes dienesta Mērniecības un zemes pārvaldības veicināšanas departamenta reglaments” (spēkā no 2021.gada 1.oktobra) 5.punktu un 5.1.apakšpunktu - nodrošinot zemes robežu kadastrālās uzmērīšanas par valsts budžeta līdzekļiem procesa organizēšanu Zemes pārvaldības procesu daļa (līdz 2021.gada 30.septembrim) un Mērniecības un zemes pārvaldības veicināšanas departaments (no 2021.gada 1.oktobra) sagatavo administratīvos aktus zemes vienību izslēgšanai no valsts budžeta līdzekļiem uzmērāmo zemes vienību saraksta un iekļaušanai tajā. No minētā izriet, ka lēmumus par zemes vienības iekļaušanu Pamatsarakstā, lēmumu par atteikumu iekļaut zemes vienības Pamatsarakstā un lēmumus par zemes vienību izslēgšanu no Pamatsaraksta 2021.gadā pieņēma Zemes pārvaldības un procesu daļas vadītāja (līdz 2021.gada 30.septembrim) un Mērniecības un zemes pārvaldības veicināšanas departamenta direktore (no 2021.gada 1.oktobra).

Kopumā Zemes pārvaldības procesu daļa un Mērniecības un zemes pārvaldības veicināšanas departaments 2021.gadā sagatavoja 129 lēmumus par zemes vienību izslēgšanu (185 zemes vienības) un 1 lēmumu par zemes vienības iekļaušanu, atceļot iepriekš pieņemto lēmumu (2 zemes vienības).

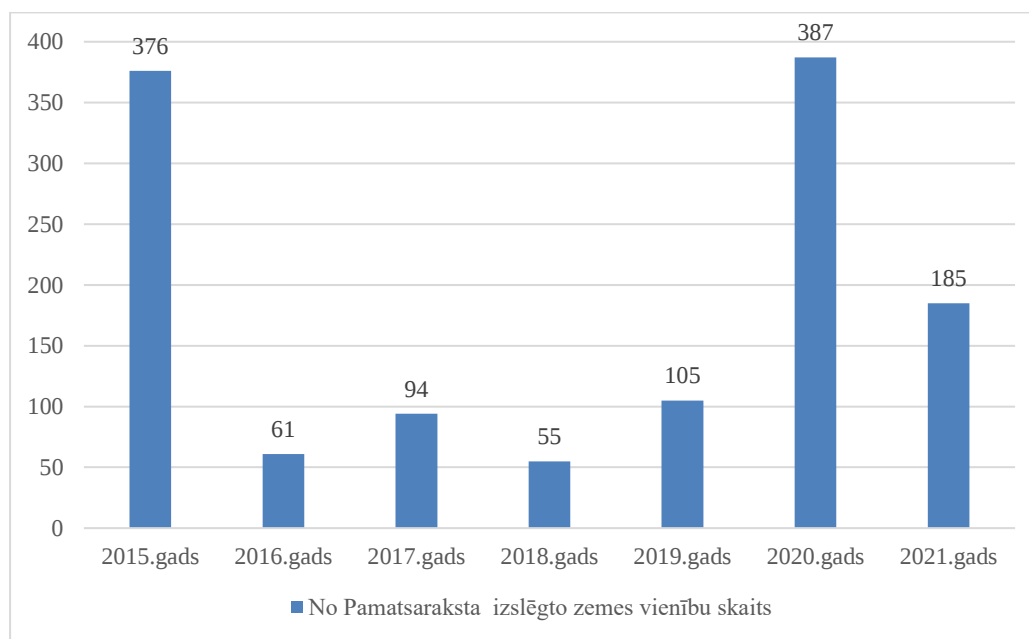

4.att. Pamatsarakstā ar lēmumiem izslēgto, iekļaut atteikto un iekļauto zemes vienību skaits 2021.gadā

Lēmumus par zemes vienības iekļaušanu Pamatsarakstā Dienesta amatpersona pieņem, pamatojoties uz zemes lietotāja iesniegumu par zemes vienības iekļaušanu Pamatsarakstā, ja atbilstoši normatīvajiem aktiem zemes reformas jomā zemes lietotājam pienākas zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem. Kā arī gadījumos, ja tiek atcelts iepriekš pieņemtais lēmums par zemes vienības izslēgšanu, zemes vienība tiek iekļauta atpakaļ Pamatsarakstā.

2021.gadā tika iekļauta atpakaļ Pamatsarakstā 1 zemes vienība, jo tika atcelts Zemes pārvaldības procesu daļas vadītājas pieņemtais lēmums par zemes vienības izslēgšanu.

Lēmumu par atteikumu iekļaut zemes vienības Pamatsarakstā Dienesta amatpersona pieņem gadījumos, ja zemes lietotājs nokavējis iesnieguma iesniegšanas termiņu, ja zemes lietotājam nav tiesību uz zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, vai gadījumā, ja zemes lietotājs lūdz iekļaut zemes vienību, kas jau bijusi izslēgta no Pamatsaraksta. 2021.gadā netika sagatavots neviens atteikums iekļaut zemes vienību Pamatsarakstā.

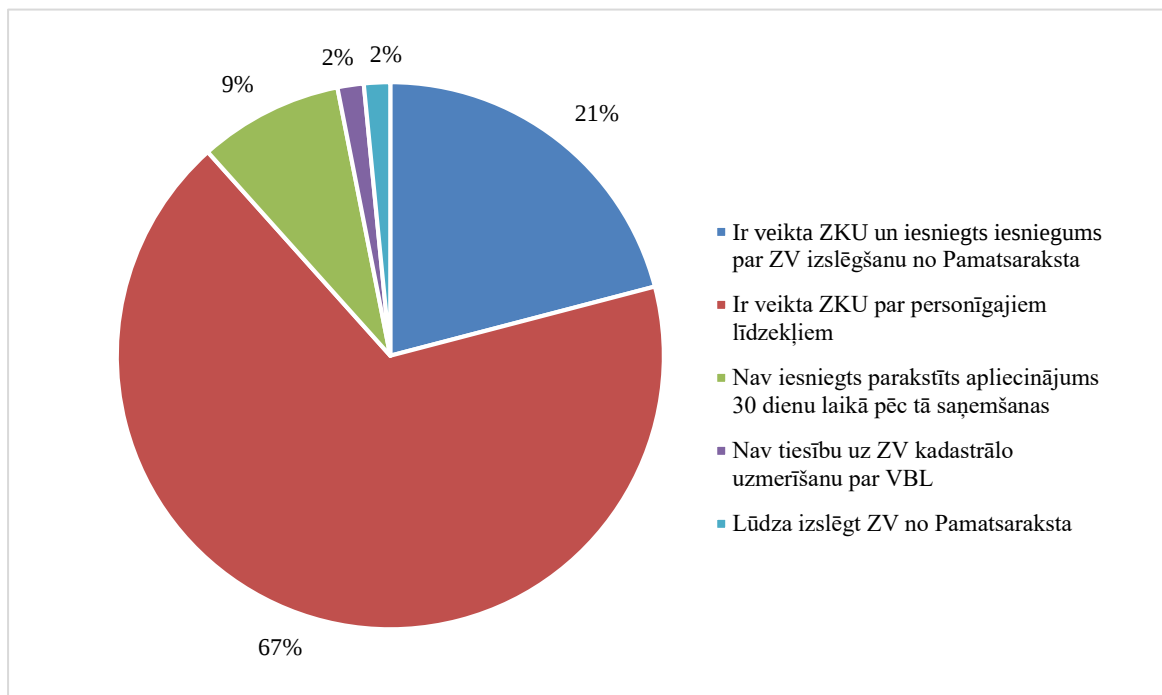
5.att. Pamatsarakstā ar lēmumiem izslēgto zemes vienību skaits no 2015.gada līdz 2021.gadam

Kopskatā 6 gadu laikā (no 2015.gada līdz 2021.gadam) no Pamatsarakstā tika izslēgtas 1263 zemes vienības. Kā redzams 5.attēlā laika periodā no 2016.gadam līdz 2019.gadam zemes vienību izslēgšanas no Pamatsaraksta tendence bija viszemākā, kas saistīts ar regulārām 2 vakantām Zemes pārvaldības procesu daļas darbinieku vietām, savukārt 2015.gadā un sākot ar 2020.gadu, aizpildot Zemes pārvaldības procesu daļas darbinieku vakantās vietas, bija iespēja piesaistīt papildus resursus Pamatsarakstā esošo zemes vienību izvērtēšanai un atbilstoši sagatavot lēmumus par to izslēgšanu no Pamatsaraksta.

Lēmumus par zemes vienību izslēgšanu no Pamatsaraksta Dienesta amatpersona pieņem gadījumos, ja

1. zemes lietotājs ir iesniedzis iesniegumu ar lūgumu izslēgt zemes vienību no saraksta,
2. zemes lietotājs veicis zemes kadastrālo uzmērīšanu par saviem līdzekļiem un kadastra dati reģistrēti Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – Kadastra informācijas sistēma),
3. zemes lietotājs neatbilst Ministru kabineta noteikumos Nr.60. noteiktajam personu lokam,

4. zemes lietotājs 30 dienu laikā pēc atkārtota paziņojuma saņemšanas Dienestā nav iesniedzis parakstītu apliecinājumu par zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu izpildi vai iesniegumu ar lūgumu pagarināt tā iesniegšanas termiņu;
5. zemes lietotājs ilgāk par trim mēnešiem pēc zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu pārtraukšanas un attiecīga akta sastādīšanas bez attaisnojoša iemesla nav izpildījis zemes reformas vai zemes kadastrālās uzmērīšanas jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības.

6.att. Procentuālais pamatojumu sadalījums 2021.gadā pieņemtajiem lēmumiem par zemes vienību (ZV) izslēgšanu no Pamatsaraksta (ZKU – zemes kadastrālā uzmērīšana).

Izvērtējot 2021.gadā no Pamatsaraksta ar lēmumiem izslēgto zemes vienību iemeslus, secināms, ka biežāk zemes vienības tiek izslēgtas no Pamatsaraksta, jo tiek veikta zemes kadastrālā uzmērīšana par zemes lietotāju personīgajiem līdzekļiem.

2021.gadā tika pieņemti lēmumi (21 %) par 39 zemes vienībām, jo zemes lietotājs bija iesniedzis iesniegumu ar lūgumu izslēgt zemes vienību no Pamatsaraksta, jo veicis zemes kadastrālo uzmērīšanu par saviem līdzekļiem, savukārt 87 lēmumi (67 %) par 122 zemes vienības izslēgšanu tika sagatavoti, jo Dienests konstatējis, ka zemes lietotājs ir veicis zemes kadastrālo uzmērīšanu par saviem līdzekļiem un kadastra dati reģistrēti Kadastra informācijas sistēmā.

2021.gadā divi lēmumi (2 %) par 3 zemes vienību izslēgšanu tika pieņemti, jo lietotājs lūdza to izslēgt no Pamatsaraksta, lai gan zemes kadastrālā uzmērīšana šai zemes vienībai nebija veikta un divi lēmumi (2 %) par 4 zemes vienību izslēgšanu tika pieņemti, jo tika konstatēts, ka lietotājam nav tiesību uz zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, jo personai nav atbilstošs statuss, t.i., persona neatbilst Ministru kabineta noteikumu Nr.60 1.punktā noteiktajam personu lokam, kam veicama zemes kadastrāla uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem.

2021.gadā pamatojoties uz to, ka zemes lietotājs 30 dienu laikā pēc atkārtota paziņojuma saņemšanas Dienestā nav iesniedzis parakstītu apliecinājumu vai iesniegumu ar lūgumu pagarināt tā iesniegšanas termiņu, tika sagatavoti 11 lēmumi (9 %) par 17 zemes vienību izslēgšanu no Pamatsaraksta.

Kopumā secināms, ka Pamatsarakstā iekļauto zemes lietotāju vidū saglabājas tendence negaidīt līdz valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai zemes kadastrālajai uzmērīšanai, bet veikt to par saviem finanšu līdzekļiem, tādējādi samazinot Pamatsarakstā esošo zemes vienību skaitu. Procentuālais pamatojumu sadalījums 2021.gadā pieņemtajiem lēmumiem par zemes vienību izslēgšanu no Pamatsaraksta parādīts 5.attēlā.

4. Informācija par zemes kadastrālās uzmērīšanas par valsts budžeta līdzekļiem gaitu un izlietotajiem finanšu līdzekļiem

2021.gadā zemes kadastrālā uzmērīšana par valsts budžeta līdzekļiem tika veikta saskaņā ar Dienesta 2020.gadā noslēgtajiem līgumiem - 2020.gada 17.jūlija līgumu ar SIA “Metrum” Nr.6-09/17 “Par zemes kadastrālās uzmērīšanas pakalpojumiem”, 2020.gada 3.augusta līgumu ar SIA “Latvijasmērnieks.lv” Nr.6-09/18 “Par zemes kadastrālās uzmērīšanas pakalpojumiem” un 2020.gada 17.jūlija līgumu ar SIA “Latīpašums-mērnecības birojs” Nr.6-09/16 “Par zemes kadastrālās uzmērīšanas pakalpojumiem” (turpmāk – 2020.gada līgumi), par kopējo līgumu summu 140010,68 *euro* (ar PVN) (turpmāk – kopējā līgumu summa). Visi 2020.gada līgumi paredz veikt samaksu par zemes kadastrālās uzmērīšanas pakalpojumiem gan 2021.gadā, gan 2022.gadā.

2021.gadā tika veikti norēķini 48 % apmērā no kopējās līgumu summas jeb 67291,60 *euro* (ar PVN) par 81 zemes vienību kadastrālo uzmērīšanu.

Vienlaikus norādāms, ka 2021.gadā samaksa par kopumā 3 zemes vienību uzmērīšanu, kura tika uzsākta 2019.gadā un 2020.gadā saskaņā ar SIA “Latvijasmērnieks.lv” 2019.gada 14.janvāra līgumu Nr.6-09/02 “Par zemes kadastrālās uzmērīšanas pakalpojumu sniegšanu” - kopumā par 3049,20 *euro* (ar PVN) apmērā.